

IL-MALTI

QARI LI TOHROĠ *IL-GĦAQDA*
TAL-KITTIEBA TAL-MALTI

R-RABA' KTIEB
TA' L-1934

WARA GHAXAR SNIN.

B'dan il-għadd, ir-Rivista tagħna tagħlaq għaxar snin; hajja sabiha għal publikazzjoni letterarja bil-malti, għaliex hutha ta' qbilha min twieled għaxi u miet hesrem, u min twieled sewwa, izda billi rikeb xi mard, jew ma kienx mirfud, miet qasir-il-għomor ukoll, ingħidu ahna bejn is-sentejn u t-tliet snin. Mela għandna biex nifirhu.

U mhux għal dan biss għandna l-jedd għall-ferh, izda wkoll għaliex f'dawn il-għaxar snin ir-Rivista tagħna kienet dejjem mogħnija bi proza u b'versi li kienu joqogħdu tajjeb f'kull Rivista letterarja baranija; ara kemm hu hekk illi hafna għorrief u kittieba ta' pajjiżi kbar, imdorrijin b'Rivisti tal-għageb f'idejhom, ma stmerrewx jaqrawhom, jifluhom, jifhmuhom, jitekellmu fuqhom, jikkritikawhom u saħansitra jaqilbuhom fl-ilsna tagħhom.

Anqas dan biss ma hu li jfarragna u jferraħna. Il-Għaqda, xirka letterarja maltija, hatret għaliha alfabet mibni fuq sisien tajba, għaliex imqegħdin mill-aħjar orientalisti, u fuqu bniet l-ewwel nett il-grammatka u l-ortografija tagħha, imbagħad il-kitba kollha li ma' tul dawn il-għaxar snin dehru fir-Rivista tagħha: *Il-Malti*. U mingħajr hafna daqq ta' trombi, mingħajr wegħdiet kbar, mingħajr qatt ma ttallabna xejn, jew zegħilna b'xi hadd, jew hanninna, sibna niesgħaqlin li fehmuna u tawna l-wieċ. Oħrajn, ingħi-

duh ukoll b' qalbna f' idejna ma fehmunieq, jew ma ridux jifhmuna, u tawna l-ġenb: qatt iżda ma naqsitna l-qalb anqas il-ħila u bqajna mixjin b' dik il-ħeġġa li biha tlaqna, u bit-tama qawwija li fl-aħħar iżernaq il-jum tar-rebħa.

Din is-sena—il-ġħaxar sena tal-Ġħaqda u tar-Rivista tagħha — ġiebet riħ tajjeb: mijiet li ma kinux jaqblu magħna, ġħax ma kinux ħadu ħsieb jifhmuna, il-lum raw kemm hu ġħaqli, kemm hu sħiħ u kemm hu ħafif l-alfabett tagħna, u ħaddnuh bil-ferħa.

Ġħalhekk fraħna f' ġħeluq il-ġħaxar snin tar-Rivista *Il-Malti*. U jekk, kif inħi t-tama tagħna, din ix-xejra sabiħa ta' mħabba ġħal-lsien malti u ta' rabta ma' l-alfabett tal-Ġħaqda tibqa' tikber, tissaħħaħ u titwettaq kif inħi tagħmel il-lum, qabel ħafna snin oħra nkunu nistgħu ngħidu li hawn ilsien miktub b'alfabett sod u qawwi daqs kemm hu raġunat u ħafif.